

Lieta C-368/20

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2020. gada 5. augusts

Iesniedzējtiesa:

Landesverwaltungsgericht Steiermark (Austrija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 23. jūlijs

Sūdzības iesniedzējs:

NW

Atbildētāja iestāde:

Landespolizeidirektion Steiermark

Pamatlietas priekšmets

Regula (ES) 2016/399 (Šengenas Robežu kodekss) – Kontroles pie iekšējām robežām aizliegums – Kontroles pagaidu atjaunošana – Kontroles pagarināšana ar vairākiem valsts rīkojumiem, pārsniedzot Šengenas Robežu kodeksā paredzētos laika ierobežojumus – Pieļaujamība – Saderība ar tiesībām brīvi pārvietoties

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālie jautājumi

- 1) Vai Savienības tiesībām ir pretrunā valsts tiesību normas, ar kurām ar vairākiem secīgiem valsts rīkojumiem tiek radīta pagarināšanas laikposmu kumulācija un tādējādi robežkontroles atjaunošana, pārsniedzot divu gadu laika ierobežojumus, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par

noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss), 25. un 29. pantā, ja nav pieņemts attiecīgs Padomes Īstenošanas lēmums, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss), 29. pantā?

- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzoša, vai LESD 21. panta 1. punktā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 45. panta 1. punktā noteiktās Savienības pilsoņu tiesības brīvi pārvietoties – it īpaši ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss), 22. pantā nostiprināto principu par personu pārbaužu pie iekšējām robežām neesamību – ir jāinterpretē tādējādi, ka tās ietver arī tiesības netikt pakļautām personu pārbaudei pie iekšējām robežām, saglabājot Līgumos un it īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss), minētos nosacījumus un izņēmumus?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

LESD, it īpaši tā 21. panta 1. punkts un 72. pants

Eiropas Savienības Pamattiesību harta, it īpaši tās 45. panta 1. punkts

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (turpmāk tekstā – “ŠRK”), it īpaši tās 22., 25. un 29. pants

Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/818 (2017. gada 11. maijs), ar ko izklāsta ieteikumu par iekšējo robežu pagaidu kontroles pagarināšanu ārkārtas apstākļos, kas apdraud Šengenas zonas vispārējo darbību

Atbilstošās valsts tiesību normas

2019. gada 9. maija *Verordnung des österreichischen Bundesministers für Inneres über die vorübergehende Wiedereinführung von Grenzkontrollen an den Binnengrenzen* (Austrijas Federālā iekšlietu ministra Rīkojums par robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām, turpmāk tekstā – “2019. gada 9. maija rīkojums”)

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 2019. gada 16. novembrī sūdzības iesniedzējam tika veikta robežkontrole Špīlfeldas [*Spielfeld*] automaģistrāles robežpārejas punktā, kad viņš ar savu vieglo automobili ieceļoja no Slovēnijas. Tajā viņam tika lūgts uzrādīt savu pasi vai personas apliecību. Uz viņa jautājumu, vai tiek veikta robežkontrole vai identitātes pārbaude, viņam tika atbildēts, ka tiek veikta robežkontrole. Uz viņa nākamo jautājumu par to, kas notiktu, ja viņš neuzrādītu pasi, viņam tika norādīts, ka viņam būtu jārēķinās ar pārkāpuma protokolu.
- 2 2019. gada 19. decembrī sūdzības iesniedzējs iesniedzējtiesā iesniedza sūdzību par robežkontroli. Tā esot nelikumīgs valsts iestāžu tiešās disciplinārās un piespiedu varas piemērošanas akts.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 3 Iesniedzējtiesa šaubās par attiecīgās robežkontroles juridiskā pamata, proti, 2019. gada 9. maija rīkojuma, saderību ar Savienības tiesībām, it īpaši ar ŠRK.
- 4 ŠRK 22. pantā ir aizliegta robežkontrole pie Eiropas Savienības iekšējām robežām. ŠRK ir paredzēti divi izņēmumi no šā aizlieguma. Saskaņā ar ŠRK 25. pantu ir atļauta robežkontroles pagaidu atjaunošana pie iekšējām robežām, ja pastāv nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai. Saskaņā ar ŠRK 29. pantu robežkontroli var atjaunot, kad nopietni trūkumi saistībā ar ārējo robežu kontroli ilgāku laiku apdraud telpas bez iekšējām robežām darbību, kā arī sabiedrisko kārtību vai iekšējo drošību.
- 5 Robežkontrole Austrijā tika atjaunota no 2015. gada 16. septembra. No 2015. gada 16. septembra līdz 2016. gada 10. maijam tās veikšana vispirms tika pamatota ar ŠRK 29. pantu un pēc tam ar ŠRK 25. panta 2. punktu. Laikā no 2016. gada 11. maija līdz 2017. gada 11. novembrim kontrole vairākkārt tika pagarināta, pamatojoties uz trim secīgiem Padomes Īstenošanas lēmumiem, no kuriem pēdējais bija Īstenošanas lēmums 2017/818.
- 6 Tā kā pēc 2017. gada 11. novembra Eiropas Komisija Padomei neiesniedza nevienu citu priekšlikumu par robežkontroles pagarināšanu, tās pagarināšanu Austrijā pēc šā datuma varēja pamatot vairs tikai ar ŠRK 25. panta 1. punktu.
- 7 Ar Eiropas Komisijai adresētu 2017. gada 12. oktobra paziņojumu *Bundesminister für Inneres* [Federālais iekšlietu ministrs] informēja par robežkontroles pagarināšanu vēl uz sešiem mēnešiem (no 2017. gada 11. novembra līdz 2018. gada 11. maijam). Pēc tam, pamatojoties uz trim turpmākiem Federālā iekšlietu ministra lēmumiem, tā tika pagarināta vēl trīs reizes uz sešiem mēnešiem, pēdējo reizi ar 2019. gada 9. maija rīkojumu uz laiku no 2019. gada 13. maija līdz 2019. gada 13. novembrim.

- 8 Iesniedzējtiesa uzskata, ka šāda nepārtraukta pagarināšanas rīkojumu virkne ir ŠRK noteiktā kopējā robežkontroles atjaunošanas laikposma kumulācija, kas ir pretrunā Savienības tiesībām, jo ŠRK 25. panta 4. punkta formulējums nepieļauj šādu kumulāciju. Ja tas būtu pieļaujams, varētu apiet jebkādu robežkontroles pagarināšanas laika ierobežojumu.
- 9 Iesniedzējtiesa ņem vērā, ka no aizlieguma veikt robežkontroli pie iekšējām robežām var atkāpties arī, pamatojoties uz LESD 72. pantu, taču secina, ka šajā lietā šis pants nav piemērojams.
- 10 Paziņojumi, ko par kontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām Austrijas Federālais iekšlietu ministrs ir adresējis Eiropas Komisijai, nav pamatoti ar LESD 72. pantu, jo nevienā no tiem nav atsauces uz šo normu. Turklāt atsauce uz LESD 72. pantu vispār šķiet nepieļaujama. Savukārt ŠRK atkāpes normas jau ir izņēmuma gadījumi, kas attiecas uz sabiedrisko kārtību un valsts drošību saistībā ar robežkontroli, un tāpēc tās ir jā kvalificē kā LESD 72. panta *leges specialis*. ŠRK paredzētā robežkontroles atjaunošanas laika ierobežojuma sekas tiktu mazinātas, ja dalībvalsts varētu atkārtoti pamatoties uz LESD 72. pantu pēc šajā pantā skaidri paredzētā termiņa beigām.